RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

nr. 238.572 van 20 juni 2017
in de zaak A. 216.195/IX-8664

In zake: Georges BAUTIL
woonplaats kiezend te 1200 Brussel
Paul Hymanslaan 114 bus 10

tegen:

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister van Justitie
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Stefaan Verbouwe
kantoor houdend te 1150 Brussel
Tervurenlaan 270
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 19 juni 2015, strekt tot de nietigverklaring van:

> "de Beslissing van afwijzen van de FOD Justitie [aan Georges Bautil] een afschrift te bezorgen van het uittreksel uit het verslag over 2013 dat de Benoemingscommissie van de Nationale Kamer van Notarissen luidens haar Huishoudelijk Reglement heeft moeten bezorgen aan voornoemde Minister en dat betrekking heeft op
> - de klacht van [Georges Bautil] dd. 08.02.13 tegen Notaris [C]
> en
> - de (klacht)brief aangaande [Georges Bautil] die dezelfde Notaris aankondigde te zullen verzenden aan gezegde Benoemingscommissie in zijn brief dd. 29/0l/13."

De verzoekende partij vraagt, in ondergeschikte orde, "[i]ndien dit uittreksel onbestaande is, of niet voorhanden, haar hiervan op de hoogte te brengen" en in nog meer ondergeschikte orde, "indien het verslag zelf niet voor-

handen is, haar door te verwijzen naar de administratieve overheid die erover be[s]chikt".

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Alexander Van Steenberge heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 29 mei 2017.

Kamervoorzitter Geert Van Haegendoren heeft verslag uitgebracht.

De verzoekende partij is gehoord.

Auditeur Alexander Van Steenberge heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Op 8 februari 2013 dient verzoeker klacht in tegen notaris C bij de voorzitter van de benoemingscommissie bij de Nationale Kamer van Notarissen.

3.2. Met een aangetekende brief van 1 februari 2015 gericht aan de minister van Justitie vraagt verzoeker om:

> "-in hoofdorde: mij een afschrift te zenden van het uittreksel, hoe vaag en bondig ook, van het verslag over 2013 van haar aktiviteit, dat de Commissie besteed heeft aan mijn klacht en die van notaris [C].
> - in ondergeschikte orde: bij gebrek aan enige vermelding omtrent deze punten, mij dit mee te delen."

De minister geeft geen gevolg aan dit verzoek.

3.3. Met een aangetekende brief van 9 maart 2015 richt verzoeker een verzoek tot heroverweging tot de minister van Justitie. Tegelijkertijd vraagt hij advies aan de Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten, afdeling openbaarheid van bestuur.

Op 13 april 2015 adviseert de voornoemde commissie dat artikel 32 van de Grondwet en de wet van 11 april 1994 'betreffende de openbaarheid van bestuur' (hierna ook: WOB) "slechts van toepassing [zijn] voor zover de minister of zijn administratie in het bezit is van een verslag over 2013 van de Benoemingscommissie van de Nationale Kamer van Notarissen. Voor zover dit niet het geval is, […] rust op de minister slechts de verplichting om de aanvrager door te verwijzen naar de betrokken administratieve overheid die over het gevraagde rapport zou beschikken".

3.4. De minister heeft geen enkel gevolg gegeven aan het verzoek tot heroverweging of het advies van de commissie.

IV. Nadere omschrijving van het voorwerp van het beroep

4.1. Met de verwerende partij, hierin niet door verzoeker tegengesproken in zijn memorie van wederantwoord, mag uit de bewoordingen van het beroep en uit de in bijlage van het verzoekschrift gaande stukken worden aangenomen dat het aan de minister gericht verzoek tot openbaarmaking van "het uittreksel […] van het verslag over 2013" betrekking heeft op het verslag waarvan sprake in artikel 36 van het huishoudelijk reglement van de benoemingscommissies voor het notariaat, zoals goedgekeurd bij koninklijk besluit van 9 maart 2001 'houdende de goedkeuring van het huishoudelijk reglement van de benoemingscommissies voor het notariaat':

> "In de loop van het eerste trimester van elk burgerlijk jaar stelt de secretaris van de commissie een verslag op over de behandeling van de klachten gedurende het afgelopen jaar. De identiteit van de klagers en van de personen of notariskantoren tegen wie de klacht werd ingediend, mag er niet in voorkomen. Na goedkeuring door de commissie, wordt dit verslag door de voorzitter aan de Minister van Justitie overgezonden."

4.2. Het beroep is bijgevolg gericht tegen de beslissing tot afwijzing van het voormelde verzoek, die met toepassing van artikel 8, § 2, derde lid, WOB afgeleid wordt uit het stilzitten van de minister.

V. Ontvankelijkheid van het beroep

Exceptie

5. In de memorie van antwoord werpt de verwerende partij op dat de minister niet beschikt over het gevraagde verslag met betrekking tot het jaar 2013:

> "Zij heeft daaromtrent navraag gedaan bij de benoemingscommissie voor het notariaat, die haar heeft laten weten dat een dergelijk verslag niet bestaat, nu de benoemingscommissies slechts een verslag opmaken bij de beëindiging van hun mandaat periode en niet per werkingsjaar.
> Reeds om die reden kon de Minister van Justitie geen gevolg geven aan het verzoek van de heer Bautil.

> […] De vordering dient dan ook te worden verworpen, bij gebrek aan voorwerp."

6. In het kader van de onderzoeksverrichtingen door het auditoraat legt de verwerende partij een 8 oktober 2015 gedateerde nota neer, uitgaande van de voorzitter van de benoemingscommissie voor het notariaat en gericht aan de FOD Justitie, waarin de volgende toelichting is te lezen over de gevraagde verslaggeving over het jaar 2013:

> "Een dergelijk verslag bestaat niet. De Benoemingscommissies maken inderdaad slechts een verslag op bij de beëindiging van hun mandaatperiode en niet per werkingsjaar.
> De Minister van Justitie kan dus moeilijk een kopie doorsturen van het bewuste verslag, vermits het niet bestaat.
> Ten gronde kan nog worden gesteld dat dergelijke verslaggeving geen enkel verwijzing naar individuele klachtendossiers zou bevatten. De betrokken klagers (en in casu de heer Bautil) zouden daaruit niets meer hebben vernomen dan hetgeen hen al werd medegedeeld.
> De verslaggeving betreft immers algemene informatie over het aantal klachten, de aard van de verscheidene klachten, het al dan niet positief gevolg, de gegrondheid, enz.
> Altijd geanonimiseerd. Immers de regelgeving op de privacy laat niet toe individuele of persoonsgegevens over klagers en notarissen openbaar te maken.
> In casu zou de Heer Bautil dus nooit kunnen weten – op basis van de verslaggeving – wat er met zijn dossier is gebeurd."

Beoordeling

7. Uit de informatie waarover de Raad van State beschikt, blijkt dat het verslag waarvan verzoeker openbaarheid vroeg niet bestaat. In zijn laatste memorie spreekt verzoeker die vaststelling ook niet tegen.

Van een onbestaand document kan geen openbaarheid worden gegeven. Een aanvraag tot openbaarmaking van onbestaande documenten is zonder voorwerp.

Desnoods ambtshalve moet dan ook worden vastgesteld dat verzoeker geen belang heeft bij zijn beroep, aangezien zijn aanvraag in deze omstandigheden door de minister niet kon worden ingewilligd.

8.1. In zijn laatste memorie vraagt verzoeker nu wel dat hem inzage gegeven zou worden van de brief die notaris C blijkbaar op 31 januari 2013 heeft verzonden aan de benoemingscommissie, zoals althans te lezen is in de *sub* 6 bedoelde nota. Afschrift ervan, zo betoogt verzoeker, werd door hem gevraagd "in al zijn stukken, aan alle instanties; zo ook in zijn inl[eidend] [v]erzoekschrift".

8.2. In tegenstelling tot wat verzoeker beweert, was de weigering van de minister tot openbaarmaking van die brief niet het voorwerp van het huidige annulatieberoep, maar wel – en enkel – diens weigering tot openbaarmaking van een uittreksel van het verslag van de benoemingscommissie over de behandeling van de klachten tijdens het jaar 2013.

Dat ondertussen blijkt dat notaris C inderdaad een antwoord heeft gestuurd aan de benoemingscommissie, maakt het voorwerp van verzoekers annulatieberoep niet anders.

Ten overvloede zij vastgesteld dat de bewuste brief geen document is waarover de minister beschikt, zodat een vraag tot openbaarmaking ervan bij de minister eveneens tot falen gedoemd is.

9. De wet van 11 april 1994 is van toepassing op administratieve overheden, niet op de Raad van State. Aan in de WOB eventueel ingeschreven informatieverplichtingen of doorverwijsverplichtingen is dit rechtscollege dan ook niet onderworpen. De ondergeschikte vragen van verzoeker zijn evenmin inpasbaar in de annulatiebevoegdheid van de Raad van State. Slechts ten overvloede zij dan ook vastgesteld dat zijn beide vragen met dit arrest een antwoord hebben gekregen.

VI. Kosten

10. In het auditoraatsverslag wordt vastgesteld:

> "[…] dat ondanks de verschillende brieven van de verzoekende partij en ondanks het advies [van de] Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten, de verwerende partij heeft nagelaten om te reageren op de aanvraag tot openbaarmaking van de verzoekende partij. De verzoekende partij kon dus bij het instellen van een annulatieberoep niet weten dat er geen dergelijk activiteitenverslag bestaat.
> Het past in dit kader om de kosten bij de verwerende partij te leggen."

11. De verwerende partij spreekt dit niet tegen in een laatste memorie, die zij immers niet indient. Ook de Raad ziet geen reden om het anders te zien.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 200 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 20 juni 2017, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Geert Van Haegendoren,	kamervoorzitter,
Bruno Seutin,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,

bijgestaan door

Tiny Temmerman,	griffier.

De griffier **De voorzitter**

Tiny Temmerman **Geert Van Haegendoren**